

Türkiýede bir Emil Zolýa ýok

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Türkiýede bir Emil Zolýa ýok TÜRKIYE'DE BIR EMILE ZOLYA YOK

Son günlerde sıkça bunu düşünüyorum. Emile Zola, Yahudi Yüzbaşı Alfred Dreyfus'a yapılan hukuksuzluğun ve antisemitik haksızlığın karşısına dikildi.

Hem de neredeyse tüm Fransa'yı karşısına alma ve vatanından kopmak pahasına. Teğmen Mehmet Ali Çelebi ve diğer subayların mezhepsel kimliklerini sürekli ön plana çıkaran çevrelere karşı, Türkiye'de neden kimse sesini çıkarmıyor? Ne pahasına olursa olsun, gerçeği tüm çıplaklığıyla yüzümüze vuracak, adaleti savunacak bir Emile Zola'mız niye yok?..

TEĞMEN Mehmet Ali Çelebi...

18 Eylül 2008'de gözaltına alındı.

İki gün sonra tutuklandı.

2 yıl sonra, 27 Eylül 2010 tarihinde hâkim karşısına çıkarıldı.

2.5 yıldır cezaevinde.

Cezaevinde unutulmuştu, ta ki bilirkişi raporuna kadar.

TİB raporuna göre, Hizbut Tahrir örgütü ile ilişkilendirilen Teğmen Çelebi'nin cep telefonuna örgütle bağlantısı olan 139 kişinin numarası sadece 1 dakika 1 saniyede polis tarafından yüklenmişti!

Basın bu konu üzerine haberler yaptı.

Polis hata yaptığını açıkladı.

Sonra konu kapandı. Ve Teğmen Çelebi hâlâ karanlık zindanda tutuluyor.

İşte...

Bu nedenle birkaç gündür sürekli şunu düşünüyorum:

Öyle kolay Emile Zola olunmuyor!

Neden mi?

Deliller inandırıcı değil

Yüzbaşı Alfred Dreyfus (1859-1935) adını duydunuz mu?

Tarih 15 Ekim 1894...

Fransa'nın Genelkurmay Karargâhı'nda görevli 25 yaşındaki Topçu Yüzbaşı Dreyfus tutuklandı. Suçu, Alman Askeri Ataşesi Schwartkoppen'e bazı gizli resmi bilgileri vermekti.

Yahudi kökenli Yüzbaşı Dreyfus, Fransız kamuoyunun antisemitik duygularının had safhada olmasının yol açtığı basın baskısı sonucu peşin olarak suçlu ilan edildi. (Basında "TSK Aleviler'in kontrolüne girdi" benzeri yazılarının çokça yer aldığı bir dönemde Alevi subayların ardı ardına tutuklanması tesadüf müydü? Sadece isimlerine bakılarak (örneğin Çetin Doğan -ki doğru değildi-) bazı askerlerin Alevi olduğunun yazılması; bazı gazetelerin açık açık cadı avı yapması antisemitik değil miydi? Tüm bu kirli oyunların amacı neydi? Yahudi Yüzbaşı Dreyfus 1894 yılı aralık ayı başında yargılanmaya başladı.

Savcının, mahkemeye sunabileceği kesin bir delil yoktu. Tek delil, Alman Askeri Ataşesi Schwartkoppen'in evindeki çöp kutusunda bulunan not ile imzasız bir ihbar mektubuydu. Nottaki yazının Dreyfus'un yazısı olduğu iddia edildi. Dreyfus, yazının kendisine ait olmadığını söyledi, ama kimseyi inandıramadı. Yargıçlar, Dreyfus'un savunmasını neredeyse hiç dinlemeden hükmü verdi.

22 Aralık 1894'te, yargıçların oybirliğiyle vatana ihanet suçundan Dreyfus müebbet hapse mahkûm edildi.

Bir süre sonra askeri ordu istihbaratının başına getirilen Binbaşı Georges Picquart, Dreyfus dosyasını yeniden inceledi. Çöp kutusunda bulunan notun Walsin Esterhazy adında bir subaya ait olduğunu ortaya çıkardı.

Mahkeme bu itirazı dikkate almadı. Üstelik, istihbaratçı Binbaşı Picquart'ı görevden aldı. (İstihbaratçı Emniyet Müdürü Hanefi Avcı'nın başına gelenlere benzemiyor mu?)

Ve işte tam o sırada ünlü yazar Emile Zola baskılara aldırmadan dönemin Cumhurbaşkanı Felix Faure'a "İtham ediyorum" başlıklı bir mektup yazdı.

İtham ediyorum

13 Ocak 1898'de L'Aurore Gazetesi'nde yayınlanan bu mektup bir çılgınlıktı aslında:

"Bu iddianame hiçbir hukuksal değer taşımamaktadır. Bir

insanın böylesine bir suçlama yazısı üzerine hüküm giymesi adaletsizliğin mucizesidir. Hiçbir namuslu insanın bu suçlamayı yüreği isyan etmeden okuyabileceğine inanmıyorum. Şeytan Adası'nda çekilen ölçüsüz kefareti düşünüp de çileden çıkmamak elden gelmez. Dreyfus'un birçok dil bilmesi suçtur. Evinde hiçbir tehlikeli belgenin bulunmamış olması suçtur. Ara sıra doğduğu ülkeye gitmesi suçtur. Çalışkan olması, öğrenme kaygısı içinde olması da suçtur. Coşkulanması da suçtur. Coşkulanmaması da suçtur. Ya iddianamenin kaleme alınışındaki aptalca, boşlukta kalan biçimsel iddialar! Bize suçlamanın 14 esas maddeden oluştuğu söylenmişti. Oysaki tek bir maddeden; çizelge maddesinden başka bir şey bulamıyoruz. Ve hatta öğreniyoruz ki bilirkişiler de anlaşıyorlarmış..."

Yoğun baskıya rağmen, ülkesinden gitmek zorunda kalma pahasına Emile Zola adaleti-hukuku savundu. Yahudi düşmanı antisemitik hareketlere karşı bayrak açtı.

Biz gerçekte yüzleşmeyi beceremeyen bir toplumuz.

Siyasi rant için açık açık Alevi düşmanlığı yapılıyor. Saklamadan gizlemeden TSK'da HSYK'da, Anayasa Mahkemesi'nde, Yargıtay'da, Danıştay'da cadı avları yapılıyor. Bunu herkes biliyor. Fakat kimse bunu telaffuz etmiyor.

Bizi gerçekte yüzleştirecek bir Emile Zola'ya ihtiyacımız var. Böyle bir mektubu Yaşar Kemal yazamaz mı?

Ya da...

Teğmen Mehmet Ali Çelebi ön savunması yaptı.

Bakın okunma rekoru kıran savunmasının giriş bölümünde ne söyledi:

"Dz. Yb. Ali TATAR, Dz. Alb. Berk ERDEN, J. Alb. Abdülkerim KIRCA...

Ben buraya bu şehitlerimizin yüreklerindeki duygularla, Halkın ordusu olan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin milletimize olan sarsılmaz inancıyla, Bu topraklarda hiç kaybetmeyen Mustafa Kemal devrimlerinin gücüyle geldim.

Burası bizim için Silivri zindanı değil; Albay Reşat'ın, Mehmetçiğin ve şimdi de bizlerin milletimizin namusu, onuru ve

bağımsızlığı için savunduğu ÇİĞİLTEPE'dir.

Buradan beni yetiştiren ve bu üniformayı bana lütfeden yüce Türk Milletine, tüm silah arkadaşlarıma ve komutanlarıma sesleniyorum: Çiğiltepe kaybedilmeyecek!

Gözünüz arkada kalmasın, burada biz varız. Burada Mustafa Kemal'in subayları, Türk Milletinin askerleri var. Bundan sonra şehitler versek bile kaybedilmeyecek Çiğiltepe.

Ben Harbiye mezunuyum ama bugün Bahriye armasıyla buradayım. Evladı Gökçen'e çok çalışmasını salık veren bir ses duymuştuk, bu çığlık yüreklerimizi dağlamıştı:

'Ben bu hukuksuzlukla yaşayamam. Belki benim ölümüm benim durumumda olanların aydınlığa çıkmasına vesile olur. Şunu bilin ki, en küçük suçu ve günahı olmayan ben, bu yapılan hukuksuzluğa isyan ve bu karanlığa bir nebze ışık olabilmek için hayatıma son veriyorum' diyerek bize korku salmaya çalışanları böyle küçümseyen, Türkiye Cumhuriyeti'nin var oluşu için kendi yok oluşunun karşısına çıkabilen, Hasdal Askeri Ceza ve Tutukevi'nde bir süre kendisine zincir arkadaşlığı yaptığım komutanım Dz. Yb. Ali TATAR ve onun şahsında tüm şehitlerimizin hakikatte milletimizin kahraman ve vefalı göğsünde yattığını göstermek için bu armayı yüreğime ilıştirdim.

Onunla birlikte Cumhuriyet'i yaşatma savaşında şehit düşen Dz. Alb. Berk ERDEN, J. Alb. Abdülkerim KIRCA, Kuddusi OKKIR ve tüm Cumhuriyet şehitlerinin ruhlarına Fatihalar takdim ediyor, milletimize başsağlığı diliyorum. (...)

24 aylık bir dönem sonunda kürsüye ulaşabilmenin buruk mutluluğunu yaşıyorum. Bu gencecik yaşımda, dünya üzerinde geçirdiğim sayılı yılların iki tanesini, sözde örgütün sözde yöneticiliği iddialarını çürütmek adına yüce Türk adaletinin karşısına çıkmak için bekleyerek geçirdim.

Her zaman bildiğim, her zaman bilinen suçsuzluğumu; bu en yüce ve doğru gerçeği dile getirebilmek için neden iki yıl beklemek zorunda kaldım, hiç bilemiyorum. Neden sorusu karşısında geceleri duyduğumuz o anlamsız sessizliği ve boşluğu hissediyorum. Üzülüyorum ama bu üzüntünün benliğimi teslim almasına asla izin vermiyorum.

Sadece soruyorum! İki yıl boyunca neden bu savunmasızlık, neden bu korunmasızlık içerisinde bırakıldık! Bu soru burada, bu adalete geç kalmış mahkeme salonunun her köşesinde yankılanıyor. Biz yokken bile bu soru burada bir hayalet gibi geziniyor.

(...)

Bir akşam kendisine nazı geçenlerden biri Mustafa Kemal'e şöyle söyler:

– Düşünmelisiniz ki eğer ölürseniz; heykelinizi paramparça ederler. Yaptıklarınızın hiçbirisi ayakta kalmaz. Çok yaşamaya bakmalısınız.

Atatürk güler ve şu cevabı verir:

– Unutmayınız ki Mustafa Kemal'ler yirmi yaşındadır.

Ben Mustafa Kemal yetiştiren Harbiye mezunuyum.

Biz Harbiyeliler her 13 Mart Ata'nın Harbiye'ye giriş törenlerinde apoleti 1283 okunduğunda İÇİMİZDE diye haykırırız. Bu kürsüden ettiğim askerlik yeminine, milletimin üzerimdeki emeğine, sevdiklerimin güvenine muhalif hareket etmemiş olmanın verdiği vicdan rahatlığı ile size şunu hatırlatmak istiyorum. Mustafa Kemal'in ruhu içimde. Ben bir Mustafa Kemal neferi olarak buradayım.

Atatürk yaptıklarıyla biten bir insan değildir. O her kuşakta yeniden başlar. Mustafa Kemal mirası bizim için kocaman bir ikmal deposu, cephe yığınağıdır. Mustafa Kemal Türk milletinin karşısında ne yapmışsa benden de onu göreceksiniz.

O benim yerimde olsaydı nasıl davranacaksa ben de öyle davranacağım.

Onun üniformasını taşıyorum. (...)"

FACEBOOK, Twitter gibi sosyal paylaşım sitelerinde ya da internet haber sitelerinde Mehmet Ali Çelebi'nin ön savunması okunma rekorları kırıyor.

Merak ettim araştırdım; ancak Teğmen Çelebi'nin hayat hikâyesini hiçbir yerde göremedim.

Kimse merak etmiyor mu?

Ben ettim...

Bakın neler buldum...

Temmuz (1908) Devrimi yıldönümünde, 23 Temmuz 1984'te doğdu.

Baba Muharrem Çelebi banka veznedarı.

Anne Rukiye Çelebi gardiyan.

Annesi Amasya Cezaevi'nde görevliydi ve oğlunu bırakacak kimsesi olmadığı için onu her gün hapishaneye götürdü. Mehmet Ali Çelebi cezaevinin maskotu oldu; gardiyanlar ve mahkûmlar tarafından büyütüldü. Cezaevi ile, koğuşlar ile tanışması yeni değildi yani.

1990 yılında Amasya Atatürk İlkokulu'nda öğrenime başladı. Okulu birincilikle bitirdi.

1995-1999 yıllarında sınavla kazandığı Amasya Anadolu Lisesi ortaokul bölümünü de birincilikle bitirdi.

Tüm diğer sınavları da kazanmasına rağmen, ağabeyi Volkan'ın Askeri Lise'de okumasının etkisiyle 1999 yılında kendi isteğiyle Maltepe Askeri Lisesi'ni seçti. (Ağabeyi 2001 yılında felsefeye yönelik aşırı ilgisi nedeniyle Hava Harp Okulu'ndan kendi isteğiyle ayrıldı.)

Mehmet Ali Çelebi 2000 yılında Askeri Liseyi de birincilikle bitirdi ve dönemin Ege Ordu Komutanı Orgeneral (ve bugünün Ergenekon sanığı) Hürşit Tolon'dan diplomasını aldı.

Kura ile karacı olduğu belirlendikten sonra 2003 yılında Kara Harp Okulu'nda eğitim ve öğretim hayatına başladı.

2007 yılında okulu dördüncülükle bitirdiği için diplomasını Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'tan aldı ve o fotoğraf karesi sonradan çok kullanılacak tarihi bir kare oldu. Öğrenim boyunca bütün notları 10 üzerinden 10 ya da 10 üzerinden 9.5'in altına hiç düşmedi.

2007 yılında helikopter pilotu olmayı tercih etti; bunun için çeşitli ve ayrıntılı sağlık taramalarından geçtikten sonra, kendi dalında dünyanın en zor kursu tabir edilen helikopter pilotluğu sertifikasını bir yıllık yoğun eğitim sonunda üstün başarıyla elde etti.

Peki, bu çok başarılı Teğmen Çelebi okul dışında nasıl biriydi?

Tatlı-sert bir mizacı vardı.

Sakin ve gururluydu. Doğruluğu ve onuru her şeyin üstünde tutuyordu.

Mücadeleliydi.

Harp Okulu öğrenciliği döneminde arkadaşlarına, final sınavları öncesi bir hoca gibi 50-60 kişilik gruplar halinde ders anlatımları ve onların bu anlatımlar sonucunda sınavlarını geçmesi kulaktan kulağa efsane şeklinde anlatıldı. Tarihe meraklıydı. Başucunda her zaman Nutuk vardı. (Nutuk'u arkadaşlarına ve onların akrabalarına okumalarını salık vermesi iddianamede altı çizili ve büyük harflerle yazılarak suç unsuru sayıldı! Savcı ile Teğmen Çelebi arasında savunması sırasında bu konuda tartışma yaşandı.)

Kitap kurduydu. Öyle ki, 2.5 yıllık cezaevi hayatında 500 kitap okudu.

Felsefeye düşküdü. Bunun bir nedeni de ağabeyi Volkan'ın felsefe öğrenimi görmesiydi. Herakleitos'un Fragmanlar'ını; Apuleius'un Başkalaşımaları'nı; Platon'un Devlet'ini ve Diyaloglar'ını; Aristoteles'in Nikomakhos'a Etik'ini ve Retorik'ini; Epiktetos'un Söylevleri'ni; Boethius'un Felsefenin Tesellisi'ni; Seneca'nın Tanrısal Öngörüsü'nü; Descartes'ın Meditasyonlar'ını; Spinoza'nın Etika'sını; Erasmus'un Delilięe Övgü'sünü; Thomas Hobbes'un Leviathan'ını; Francis Bacon'un Denemeleri'ni; Mevlânâ'nın Mesnevi'sini çok sevdi.

Şiir seviyordu. Şair olarak Fazıl Hüsnü Daęlarca'yı, Nâzım Hikmet'i, Yunus Emre'yi, Orhan Veli'yi beğeniyordu.

Futbol lisansı da olan Teğmen Çelebi okul takımının başarılı futbolcularından biriydi. Küçüklüğünden itibaren koyu bir Beşiktaşlı ve Amasyasporluydu.

Sualtı dalgıçlık kursiyerliğini de tutuklanmadan kısa bir süre önce başarıyla bitirdi.

Soner YALÇIN.

«HÜRRİYET» gazetesini, 06.02.2011 Edebi makaleler